บทคัดย่อ

การฟื้นฟูหลังภัยพิบัติเป็นขั้นตอนสำคัญในการรับมือกับเหตุฉุกเฉิน แต่กระบวนการนี้ไม่ได้เกิดอย่างเท่าเทียมกัน เนื่องจากผู้หญิงมักจะถูกจำกัดความสำคัญในเชิงเศรษฐกิจและอาจใช้เวลานานกว่าในการฟื้นฟู งานวิจัยนี้ศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับการฟื้นฟูภัยพิบัติเชิงเพศภาวะในระยะการฟื้นฟูจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวในจังหวัดเชียงราย ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2557 และเหตุการณ์แผ่นดินไหวในจังหวัด Yogyakarta ประเทศอินโดนีเซีย ปี พ.ศ. 2549 โดยการสำรวจนโยบายซึ่งมีอยู่ในประเทศไทยและประเทศอินโดนีเซีย และวิธีการดำเนินนโยบายต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นผู้หญิงในแต่ละประเทศ ในส่วนล่าง มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลัง และผลกระทบของภัยพิบัติที่มีต่อประชากรหญิงในจังหวัดเชียงรายและจังหวัด Yogyakarta วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเสนอการอภิปรายเกี่ยวกับการฟื้นฟูภัยพิบัติเชิงเพศภาวะในองค์ประกอบที่เป็นอิสระต่อกัน แต่ก็มีความสัมพันธ์กันเป็นแนวคิดที่สมบูรณ์ งานวิจัยมุ่งเน้นการระบุนโยบายฟื้นฟูภัยพิบัติเชิงเพศภาวะและแนวปฏิบัติหลังเหตุการณ์แผ่นดินไหวปี พ.ศ. 2557 ในจังหวัดเชียงราย และเหตุการณ์แผ่นดินไหวปี พ.ศ. 2549 ในจังหวัด Yogyakarta ประเทศอินโดนีเซีย ข้อมูลจะถูกวิเคราะห์ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การวิเคราะห์เนื้อหาถูกนำมาใช้เพื่อสำรวจประเภทและการพิสูจน์เรื่องเพศสภาวะ แบบสอบถามจะได้รับการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัยและการทดสอบการถดถอยด้วยสถิติ SPSS 22.0 โดยเฉพาะเพื่อระบุประเภทที่โดดเด่นและปัจจัยสำคัญของเพศสภาวะในบริบทของการบูรณะฟื้นฟูหลังเหตุการณ์แผ่นดินไหว ด้วยเหตุนี้ จึงแสดงให้เห็นว่านโยบายและแนวปฏิบัติในการฟื้นฟูหลังภัยพิบัติบางประการที่ใช้ในสถานการณ์หลังเหตุการณ์แผ่นดินไหวในจังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2557 และแผ่นดินไหวที่จังหวัด Yogyakarta ปี พ.ศ. 2549 มีประสิทธิผลอย่างไร และบางส่วนยังคงอยู่เนื่องจากความล้มเหลวในการพยายามกำจัดรากสาเหตุของความเปราะบางทางเพศ ในส่วนของการวิเคราะห์ Blaikie's Pressure and Release Model (PAR) ถูกนำมาใช้เพื่อชี้แจงปัจจัยสำคัญของความเปราะบางทางเพศในสถานการณ์หลังภัยพิบัติ ทฤษฎีความไม่เท่าเทียมทางเพศถูกนำมาใช้เพื่อค้นพบแนวปฏิบัติของการแสดงความไม่เท่าเทียมกันทางเพศสำหรับกลุ่มที่เปราะบาง เช่น การเหมารวม การอยู่ใต้การบังคับ การลดความสำคัญ การมีภาระสองทาง และความรุนแรงบนฐานของเพศสภาพ จากนั้น จึงมีการนำเพศสภาวะมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศ เพื่อเสริมสร้างความยืดหยุ่นของชุมชน และขจัดต้นตอของความเปราะบางทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงหลังภัยพิบัติ หลังจากรวบรวมและอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับเพศสภาวะกระแสหลักแล้ว งานวิจัยนี้ได้ให้ความเข้าใจในการบูรณาการเรื่องเพศสภาวะเข้าสู่ระยะการฟื้นฟูหลังเหตุการณ์แผ่นดินไหวในปี พ.ศ. 2557 ที่จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย และแผ่นดินไหว ปี พ.ศ. 2549 ที่จังหวัด Yogyakarta ประเทศอินโดนีเซีย โดยพิจารณาจากนโยบายที่มีอยู่ในประเทศไทยและอินโดนีเซีย และวิธีการนำนโยบายนี้ไปใช้เพื่อสนับสนุนผู้หญิงที่อยู่ในกลุ่มเปราะบาง

คำสำคัญ: นโยบายและการปฏิบัติตามเพศ, ช่องโหว่ทางเพศ, หลังแผ่นดินไหว, เชียงราย, ยอกยาการ์ตา

ABSTRACT

The post-disaster recovery is an essential step in emergency response, but it is not an equal process, since women are mostly economically marginalized and may take longer to recover. The research provides understandings of mainstreaming gender into the recovery phases following the 2014 Chiang Rai earthquake and the 2006 Yogyakarta earthquake in Indonesia by examining the policy that existed in Thailand and Indonesia and how the policy was implemented to the women beneficiaries in their respective countries. In the sub-sections below, the background to the disasters is provided, followed by the impacts of the disasters on Chiang Rai's and Yogyakarta's women population. The literature review offers a discussion on mainstreaming gender in disaster recovery as separate components but would appear to be intertwined and complementary concepts. The research focuses on identifying gender mainstream in disaster recovery policy and practice after the 2014 Chiang Rai earthquake in Thailand and the 2006 Yogyakarta earthquake in Indonesia. Data will be analyzed by using qualitative and quantitative methodology. Content analysis will be used to explore types and proses toward gender mainstream. Questionnaires will be analyzed using factor analysis and regression test SPSS Statistics 22.0 in particular to identify prominent types and key determinants of gender mainstream in post-earthquake reconstruction context. Thus, it portrays how some disaster recovery policies and practices applied in the post-earthquake scenario of the 2014 Chiang Rai earthquake and the 2006 Yogyakarta earthquake have been effective, and some still lingered because the root causes of gender vulnerability were failed to be removed. In the analysis part, Blaikie's Pressure and Release Model (PAR) is introduced to clarify key determinants of gender vulnerability in the post-disaster scenario. The theory of gender inequality is utilized to discover the practice of gender inequality manifestation for vulnerable groups, such as stereotypes, subordination, marginalization, double burden, and gender-based violence. Gender mainstreaming is then introduced as a strategy to promote gender equality to reinforce the community's resilience and remove the root causes of the gender vulnerability, especially in the post-disaster period. After collecting and describing the data on the mainstreaming gender, this research has provided understandings in mainstreaming gender into the recovery phases following the 2014 Chiang Rai earthquake in Thailand and the 2006 Yogyakarta earthquake in Indonesia by examining the policy existed in Thailand and Indonesia, and how the policy was implemented to support the vulnerable group of women.

Keywords: *Gender-Based Policy and Practice, Gender Vulnerability, Post-Earthquake, Chiang Rai, Yogyakarta*